

dalla de plata van ser Xavier Martínez, Juanjo Rué i Jordi Rius, i els de medalla de bronze Miquel Oliu, Joan Alemany i Stephan Lesaffre. Podeu trobar per Internet els problemes i dades estadístiques a l'adreça <http://www.uib.es/XXXVIOME>.

Ultra l'activitat estrictament matemàtica, tots els participants i convidats vam gaudir d'una magnífica acollida per part del comitè organitzador i de les entitats que hi donaven suport, especialment de la Universitat de les Illes Balears. Volem transmetre des d'aquí la nostra gratitud i felicitació a totes les persones i institucions que van fer possible una organització tan

acurada i acollidora; i en particular ho agraïm al cap del Comitè Organitzador, representant del Govern Balear, el professor Miquel Amengual Coves, membre de la nostra Societat.

Encara no està decidida la seu i universitat que organitzarà l'any que ve la XXXVII Olimpíada Matemàtica Espanyola, ja que hi més d'una candidatura. En qualsevol cas, tots els estudiants que cursin 2n o 1r de batxillerat el curs vinent hi són, des d'ara, convidats! La SCM continua i continuarà fent classes de preparació per a tots els nois i noies que vulguin participar-hi, o simplement, que vulguin aprendre més matemàtiques.

J. Grané
UPC

Premi Ferran Sunyer i Balaguer

L'Institut d'Estudis Catalans concedeix per vuitena vegada el Premi internacional Ferran Sunyer i Balaguer.

Els professors **Juan-Pablo Ortega** i **Tudor Ratiu**, ambdós de l'École Polytechnique Fédérale de Lausanne, han estat els guanyadors del Premi internacional Ferran Sunyer i Balaguer 1999 per l'obra

Hamiltonian Singular Reduction.

El premi, creat per la Fundació Privada Ferran Sunyer i Balaguer i l'Institut d'Estudis Catalans i dotat amb 10.000 euros, s'atorga anualment a l'autor d'una monografia que presenti els darrers avenços en una àrea activa de les matemàtiques en la qual l'autor hagi tingut importants contribucions.

Ferran Sunyer i Balaguer fou un matemàtic català, tetraplègic, que morí el 1967. Ha estat sens dubte un dels millors investigadors en matemàtiques que ha tingut el país i, malgrat la seva discapacitat, va publicar nombrosos articles de recerca valorats internacionalment.

La monografia guanyadora del premi, que serà publicada per Birkhäuser-Verlag dins la sèrie *Progress in Mathematics*, constitueix una valuosa i original aportació a l'estudi de la reducció dels sistemes hamiltonians.

L'acte de lliurament del premi tindrà lloc el proper 10 de juliol durant el 3ecm que es fa a Barcelona del 10 al 14 de juliol.

Matemàtiques i ensenyament

Fem matemàtiques

La FEEMCAT encomana cada curs l'organització del **Fem matemàtiques 2000** a una de les associacions que la conformen i enguany ho va fer a l'ABEAM (Associació de Barcelona per a l'Estudi i l'Aprenentatge de les Matemàtiques). Com ja sabeu, aquesta activitat va dirigida als alumnes de 6è d'EP i de 1r i 2n d'ESO, i es desenvolupa en tres fases.

En la primera fase, que es fa en els centres, els alumnes en grups de 3 o 4 han d'enfrontar-se amb 3 problemes i presentar un informe de la seva resolució (tenen prop de dos mesos per

fer-ho). Enguany hi ha participat un total de 3.620 alumnes repartits de la forma següent: 1.073 de 6è, 1.445 de 1r d'ESO i 1.102 de 2n d'ESO. Aquest curs ens ha ajudat a donar-nos a conèixer (malgrat que també ens ha suposat alguns entrebancs) i poder fer la inscripció per Internet des del portal del PIE. També ens hi ha ajudat el fet de poder accedir a la informació de l'activitat des de les pàgines que l'Antoni Gomà manté per informar de les proves **Can-gur** i de l'activitat RELLEUS 2000. Esperem que els alumnes que avui participen en el **Fem**

matemàtiques siguin una part dels qui demà participaran en el **Cangur** i en les proves per RELLEUS que organitza la SCM.

Any rera any, des del seu inici, el **Fem matemàtiques** va consolidant i ampliant la participació. Aquest fet, juntament amb la millora constant de la qualitat dels treballs presentats fa que, algunes associacions, tinguin cada vegada més difícil la selecció dels grups que han de participar en la segona fase. La voluntat que aquesta activitat sigui més participativa que no pas competitiva, a l'estil dels RELLEUS 2000, ens obliga a plantejar, de cara al proper curs, la possibilitat d'ampliar el nombre de centres que hi accedeixin.

La segona fase, que ja s'ha realitzat, l'organitza cada associació durant una jornada. En

aquesta fase, fins ara, hi havia una prova a fer per grups, i una altra d'individual, que era la que ens permetia seleccionar els participants per la fase final de Catalunya. La comissió organitzadora del **Fem matemàtiques** 2000 ha volgut potenciar una mica més el treball en grup i ha proposat a les altres associacions que en la segona fase els alumnes de 6è d'EP no facin prova individual. Els alumnes d'aquest nivell van haver d'enfrontar-se a dues proves en grup, en la segona barrejant alumnes de diferents escoles, i la classificació individual es va fer atenent a la millor puntuació obtinguda en el conjunt de les dues proves.

Ara ja estem pendents de la fase final que es farà a Esplugues de Llobregat durant el dissabte 6 de maig.

D. Bosch
ABEAM, FEEMCAT

Quines matemàtiques necessita la societat?

El passat dimecres 1 de març va tenir lloc a Televisió de Mataró un debat sobre «quines matemàtiques necessita la societat?». Al debat hi van ser convidats sis participants: dos de l'àmbit universitari, dos de l'àmbit de l'educació secundària i dos de «fora» de l'àmbit matemàtic (podríem dir que hi eren com a representants de la societat civil).

Es va organitzar aquest debat televisiu per tal d'anar creant l'ambient de debat i discussió que es vol tenir en el Congrés d'Educació Matemàtica «cem2000» que tindrà lloc a Mataró els dies 4, 5 i 6 de juliol d'enguany. De fet, seria interessant que aquesta iniciativa no es quedés en una anècdota local, car hi ha moltes associacions i televisions locals en les que plantejar debats semblants. No estem a l'Any Mundial de les Matemàtiques?

El debat va aprofitar la pregunta plantejada inicialment (realment ambiciosa) per tal d'anar abordant temes més concrets, i no per això menys interessants. Així, es va afirmar que la matemàtica és l'essència de la ciència, tant per la seva capacitat d'abstracció com pel seu llenguatge universal, que permet descriure els fenòmens científics. Però també es va dir que la divisió tradicional entre ciències i lletres no es correspon amb la realitat, ja que aquests «dos móns» estan més interrelacionats del que s'ensenya i, de fet, molta gent «de lletres» ho són precisament per un rebuig de les ciències, pro-

vocat per un mal ensenyament de les ciències en general i de les matemàtiques en particular. Les matemàtiques que s'ensenyen no s'associen a un món real i tendeixen a ser una col·lecció de tècniques i conceptes per dominar. Només qui els arriba a dominar té les portes obertes a una primera comprensió de la importància de les matemàtiques, i a aquest estadi hi arriba poca gent. Per això la gent veu més les matemàtiques com una muralla per franquejar que com un coneixement útil per a la comprensió de la realitat.

Així, les conclusions del debat van ser que calia motivar més a l'alumnat en l'ensenyament i aprenentatge de les matemàtiques, contextualitzant el que s'està fent, acostant les matemàtiques a la població, però sense deixar de banda el rigor en els seus plantejaments i desenvolupaments; també es va fer esment a una modificació en la didàctica habitual dels professors, al fet de treballar en equip, a la necessitat d'adequar continguts i metodologies a la realitat canviant i, per tant, a la decisió que cal tenir per tirar endavant tot això.

Un debat televisiu no sol respondre directament a la pregunta plantejada, i tampoc no sol arribar a unes conclusions ben clares i definides. No per això són una pèrdua de temps. El conjunt d'intervencions que es donen en el debat serveixen per fer rumiar l'espectador, potser per fer-lo dubtar dels seus plantejaments i,